

PC-13771/NH

C-2111

DEVELOPMENT OF TOURISM IN INDIA-I

(Semester-V)

Time : Three Hours]

[Maximum Marks : 75

Note : Attempt *two* questions each from Section A & B carrying 12 marks each and the entire Section C consisting of 9 short answer type questions carrying 3 marks each.

SECTION—A

- I. Write a detailed note on Cultural Tourism in India.
- II. What is Sargent Committee? Discuss its functions.
- III. Discuss about emergence of Tourist Information Offices in India.
- IV. Describe organization and functions of Ministry of Tourism.

SECTION—B

- V. Write a descriptive note on Indian Tourism Policy (1982).

- VI. Explain role of India Tourism Development Corporation (ITDC).
- VII. What is National Action Plan? Discuss about Tourist Action Plan (1992).
- VIII. How PATA works in promotion of tourism development?

SECTION—C

(Compulsory Question)

- IX. Write short notes on the following :
  - 1. Role of WTO.
  - 2. Importance of development of Tourism in India.
  - 3. Role of Regional Tourism institutes in Tourism Planning.
  - 4. Causes of development of Tourism in India.
  - 5. Economic importance of Tourism.
  - 6. How can Tourism be improved in India?
  - 7. How weather conditions of a region effects Tourism?
  - 8. SAFARI PATH.
  - 9. Importance of planning in Tourism.

PUNJABI VERSION

ਨੋਟ : ਭਾਗ A ਅਤੇ B ਵਿਚੋਂ ਦੋ-ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 12 ਅੰਕ ਹਨ। ਭਾਗ C ਸਾਰਾ ਕਰੋ। ਇਸ ਵਿਚ 9 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3-3 ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਹਨ।

ਭਾਗ—A

- I. ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਸੈਰ-ਸਪਾਟੇ ਤੇ ਇਕ ਵਿਸਤਾਰਪੂਰਵਕ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- II. ਸਾਰਜਿਏਂਟ ਕਮੇਟੀ ਕੀ ਹੈ? ਇਸ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
- III. ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਯਾਤਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਆਫ਼ਿਸ ਕਿਵੇਂ ਉਭਰ ਕੇ ਆਏ ਹਨ? ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
- IV. ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਸੰਗਠਨ ਅਤੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।

ਭਾਗ—B

- V. ਭਾਰਤੀ ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਪਾਲਿਸੀ (1982) ਤੇ ਵਿਸਤਾਰਪੂਰਵਕ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- VI. ਭਾਰਤੀ ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ (ITDC) ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।
- VII. ਨੈਸ਼ਨਲ ਐਕਸ਼ਨ ਯੋਜਨਾ ਕੀ ਹੈ? ਟੂਰਿਸਟ ਐਕਸ਼ਨ ਯੋਜਨਾ (1992) ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

VIII. ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿਚ PATA ਕਿਵੇਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ?

ਭਾਗ—C

(ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ)

IX. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ 'ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :

1. WTO ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ।
2. ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ।
3. ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਯੋਜਨਾ ਵਿਚ ਖੇਤਰੀ ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ।
4. ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਕਾਰਨ।
5. ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਮਹੱਤਤਾ।
6. ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਵਿਚ ਕਿਵੇਂ ਸੁਧਾਰ ਲਿਆਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?
7. ਕਿਸੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਮੌਸਮੀ ਹਾਲਾਤ ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ?
8. ਸਫ਼ਾਰੀ ਪਾਥ।
9. ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਵਿਚ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ।